

felelő tanulságos, oktató és nevelő lemezek előállítására. Wachsner ebből a célból általános és szűkebbkörű bizottságok kiküldését ajánlja, amelyek a kiadók ajánlotta lemezek közül kiválogatnák a megfelelőket és a kiadóknak eszméket, utasításokat adnának másoknak a készítésére. Ilyen módon rövid idő alatt meg lehetne alapítani egy normális lemezsorozatot, amelynek nagyon jó hasznát vehetné az iskola.

*

A tanítóképzőintézet reformja. Az iskola reformjának egyik fontos tényezője a tanerők képzésének javítása és ezért a németországi reformtörökvések sorsára csak jó hatással lehet, hogy most az egyes államok sorban reformálják tanítóképző intézeteiket. A württembergi reformot akarja irányítani *Reinhold* cikke a **Pädagogische Blätter** januári füzetében. A tanítóképző hat, illetve hét osztálya közül két évet tart szükségesnek a pädagogiai képzéshez, minthogy azonban nem volna célszerű és nem is lehet az általános képzést négy év után lezárni, a fősakokat az utolsó osztályokba is fel kellene vinni. Annál kevésbé lehet szó a tanítóképző kettéválasztásáról külön nevelő és szakintézetre. Arra módot kell nyújtani, hogy egyrészt alkalmas növendékeket képzettségüknek megfelelő osztályba fel lehessen venni nemcsak az elemi iskolából, másrészt a tanítójelöltek is könnyen kiléphessenek, ha ezt később jobbnak látják.

A tanítás anyagának kiválasztásában nem a későbbi iskolai gyakorlat igényei adják a döntő szempontokat, hanem az anyag nevelő értéke. Egy idegen nyelvre okvetlen szükség van egyrészt a jelöltek nyelvkészségének ápolására, másrészt hogy a tanulók megismerkedjenek egy idegen nép kultúrájával. Erre legalább 20 óra kell. De több idegen nyelvről nem lehet szó. Valamennyi tárgynál mellőzni kell a propedeutikus tanfolyamokat és a koncentrikus köröket. Ezek ismétlésre, értelmetlen tanulásra vezetnek, de semmi esetre sem adnak biztos ismereteket. Teljesen el kell hagyni a népiskola felső osztályában tanított anyag egyszerű ismétlését is, amint a számtanban és hittanban ma teszik. A számtant mindjárt lehet általános számokkal kezdeni és a polgári számításokat az egyenletekkel kapcsolatban lehet tárgyalni.

A heti óraszám legfeljebb 34—35 legyen. Kisebbiteni kell az egyidejűleg egymás mellett szereplő tárgyak számát. A földrajz pl. csak a négy alsó osztályban szerepeljen, a fizika se terjedjen 2—3 osztályon túl. A tanterv összeállításánál tekintetbe kell venni a koncentráció gondolatát. Az egy csoportba tartozó szakokat lehetőleg sorra kapcsolatban kell tartani. Ezek kölcsönösen készítsék elő és támogassák egymást. Az egyes szakokat nem szabad sokféle szakgatni.

A különböző szakcsoportokat is össze kell egymással kapcsolni. Nem arra kell törekedni, hogy nagy területeken gyorsan átfussanak, mint inkább tipikus anyagok alapos tanulmányozására. Az utolsó évben a idegen nyelvet, mennyiségtant és természetrajzot szabadon választható tárgyakká kell tenni. Időt kell hagyni a jelen kor kérdéseinek tárgyalására. Nem szabad a zenével túlságosan sok időt elfoglalni. Különös súlyt fektessenek a testnevelésre, különösen bennlakásos intézetknél. A kézfoglalkozást úgy kell tekinteni, mint az öntevékenység egyik fontos segítségét. A mennyiségtan, földrajz és a természettudományok tanításánál alkalmat kell adni a kézügyesség és önálló próbálkozás gyakorlására.

A pädagogiai oktatásnak elméleti és gyakorlati részében kölcsönösen belső összefüggést kell feltüntetnie. Az elméleti oktatás a gyakorlat szemléletére és tapasztalatára építsen, és a gyakorlati eljárást az elmélet világítsa meg. Az elméletet nem kell sok külön szakra bontani. A helyes sorrend a következő volna: lélektan logikával és etikával, neveléstan, általános és különös oktatástan, pädagogia története, iskolai szervezettan. Ezeket a tárgyakat három évre kellene szétosztani. A részletes módszertant a pädagogiai rendszerből nem szabad kiszakítani, csak a technikai tárgyak (rajz, ének, torna) módszertanát lehet a szaktanárra bízni. A jelöltek gyakorlati tevékenysége a gyakorlóiskola tanításának látogatásán kívül összefüggő tanítási gyakorlatokból álljon, amelyre az utolsó évben legalább 8—10 órát kell fordítani. A próbatanítások, amelyeket külön órákban tárgyalnak a jelöltek és tanárok, ne csak egy tárgyra szorítkozzanak. A pädagogiai elmélet és gyakorlat legalább 22—24 órát kíván a három utolsó évre elosztva, pl. így 3, 6, 13—15, vagy 2, 6, 14—16 óra hetenként.

K—n.

KÜLFÖLDI SZAKLAPOK.

Pädagogisches Archiv. Monatsschrift für Erziehung, Unterricht und Wissenschaft. Unter Mitwirkung von Fachgelehrten und Schulmännern, herausgegeben von *J. Buska*. Leipzig 1911, LIII. Jahrgang.

Első füzet (január): Prof. Dr. *Julius Stern*, Wilhelm Raabe. — Prof. Dr. *Gerhard Budde*, A bölcsészet a középiskolák anyanyelvi dolgozatában. — Prof. Dr. *Heinrich Wolf*, Alkalmazott történelem, nevelés a politikai gondolkodásra és akarásra. — Dr. *Heinrich Werner*, A latin nyelv grammatikájának modern oktatása, különösen a reformiskolákban. — Prof. Dr. *Alexander Witting*, A német orvosok és természetkutatók 82. közgyűlésének mennyiségtan-természettudományi oktatásügyi szakosztálya.